

KRAJOWA IZBA KOMUNIKACJI ETHERNETOWEJ

ul. Lindleya 16, 02-013 Warszawa
tel. + 48 22 2928700, fax +48 22 2928701
www.kike.pl, e-mail: biuro@kike.pl, grap@kike.pl
KRS 0000316678, REGON 141637224, NIP 9512270210

Warszawa, dnia 6 marca 2024 r.

ID KIKE:DKKIKE 957

Centrum Projektów Polska Cyfrowa

ul. Spokojna 13A

01-044 Warszawa

Stanowisko KIKE dotyczące nowych interwencji KPO/FERC

Szanowni Państwo,

w związku z planowanymi na dzień 8 marca 2024 r. warsztatami, podczas których CPPC planuje podsumować wyniki naborów oraz przedstawić stanowiska Izb i przedsiębiorców telekomunikacyjnych na temat nowych interwencji KPO/FERC, poniżej przedstawiamy postulaty i uwagi KIKE w zakresie przedmiotu piątkowego spotkania.

1. Zmniejszenie obszarów inwestycyjnych.

W zakresie wielkości obszarów, KIKE postuluje dalsze ich zmniejszenie (do poziomu średniego obszaru wielkości powiatu lub kilku gmin), celem maksymalizacji puli potencjalnych beneficjentów (co zdają się uzasadniać wyniki naborów KPO I, KPO II oraz FERC, gdzie większość umów podpisali przedsiębiorcy należący do segmentu MŚP, w tym członkowie KIKE).

Zmniejszenie obszarów uczyni je bardziej przystępnymi dla przedsiębiorców z sektora MŚP, co przełoży się na:

- a) maksymalizację możliwości zagospodarowania obszarów pozostałych po konkursach przeprowadzonych w roku 2023, co jest zbieżne z misją działania CPPC,
- b) wykorzystanie potencjału lokalnych podwykonawców przy budowie sieci, co ma szczególne znaczenie wobec ograniczeń w dostępności wykonawców/projektantów z uwagi na realizację dużej liczby projektów w tym samym czasie,
- c) przyśpieszenie realizacji projektów, z uwagi na ich lokalny charakter, w kontekście budowania relacji z organami administracji publicznej na potrzeby sprawniej realizacji procedur administracyjnych,

---

Razem możemy więcej!

- d) zwiększenie konkurencyjności w konkursach poprzez umożliwienie wzięcia udziału w konkursach podmiotom, których struktura organizacyjna bądź dział administrowania siecią nie są tyle rozbudowane, aby byli on w stanie realizować prace na obszarze kilku powiatów czy też później administrować sieciami na tym terenie, a którzy zaś posiadają doskonałą wiedzę na temat obszaru swojej działalności i utrzymują na tym terenie pozytywne relacje zarówno z lokalną społecznością, jak i przedstawicielami organów administracji publicznej;
- e) lepszą promocję projektów – jako inwestycji lokalnych – oraz, co z tym związane, bardziej pozytywny ich odbiór ze strony społeczeństwa.

Bez względu na wielkość obszarów, korzystne dla całości rynku telekomunikacyjnego oraz dla użytkowników końcowych (abonentów) będzie ujednoczenie interfejsów i standardów wymiany danych, tak aby duzi operatorzy mogli w możliwie największym stopniu wykorzystywać (w drodze dostępu hurtowego) mniejsze sieci.

2. Wykluczenie z obszarów interwencji pojedynczych PA, otoczonych zwartymi obszarami, zacznionymi przez ISP.

Niejąko w ramach uzupełnienia postulatu ad 1. Izba wnosi o położenie szczególnego nacisku na wytyczanie obszarów konkursowych, pod kątem usunięcia z nich pojedynczych PA, otoczonych PA zacznionymi przez innych ISP.

Wnikliwa analiza obszarów konkursowych pod kątem występowania pojedynczych PA, pozwala przyjąć wniosek, iż punkty te w większości przypadków nie wymagają angażowania środków publicznych. Punkty te mogą być z powodzeniem objęte zasięgiem sieci budowanych na zasadach komercyjnych. Z doświadczenia KIKE wynika, iż status pojedynczych PA, jako białych plam, wynika z braku zapotrzebowania na usługę lub budowę nowego budynku. Takie punkty, bez większych przeszkód, są obejmowane zasięgiem sieci realizowanych w ramach inwestycji własnych, co jest wynikiem zgłoszenia zapotrzebowania na świadczenie usługi w danej lokalizacji. Co więcej, w toku realizacji projektów, punkty te są zaczniane przez innych niż beneficjent przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Zdaniem KIKE, występowanie w obszarach pojedynczych PA prowadzi do:

- a) zbędnego dublowania infrastruktury szerokopasmowej,
- b) zaburzenia konkurencji rynkowej,
- c) konieczności wyłączenia PA w toku realizacji projektów, z uwagi na objęcie ich zasięgiem przez innego ISP lub konieczności wykazywania przez beneficjenta poniesienia nakładów inwestycyjnych, w celu otrzymania finansowania PA (należy dodać w tym miejscu, iż każda poważniejsza zmiana w wykazie PA może postawić pod znakiem zapytania opłacalność ekonomiczną inwestycji, kalkulowaną w momencie składania WoD).

3. Zniesienie obowiązku posiadania zatwierdzonej oferty hurtowej jako warunku rozliczenia transzy dotacji.

KIKE postuluje zmianę podejścia do kwestii terminu, w którym beneficjent ma być zobowiązany do posiadania uzgodnionej z Prezesem UKE oferty hurtowej. W ocenie KIKE, rozliczanie projektu w toku jego realizacji, w tym wypłacanie refundacji i rozliczanie pobranych zaliczek, nie powinno być uzależnione od tego, czy beneficjent opublikował już na swojej stronie internetowej ofertę hurtowego dostępu do sieci KPO/FERC, zaakceptowaną przez Organ. Opracowanie omawianych dokumentów wymaga bowiem sporego zaangażowania ze strony beneficjenta lub też wyłożenia środków na pomoc prawną w tym zakresie, co może być wysoce problematyczne w fazie rozpoczęcia prac dot. przedsięwzięcia.

Według dokumentacji konkursowej dot. naborów KPO/FERC, tylko sam okres postępowania przed Prezesem UKE ma trwać minimum 3 miesiące. Prezes UKE może w terminie 3 miesięcy zgłosić uwagi do przedstawionego projektu oferty. Jak wynika z praktyki Organu stosowanej wobec beneficjentów naborów POPC, jeśli takowe uwagi zostały zgłoszone, wymagane było ponowne złożenie wniosku do Prezesa UKE o udzielenie akceptacji – co oznaczało wszczęcie kolejnego, 3-miesięcznego postępowania przed Prezesem UKE. Co więcej, nie wszystkie uwagi odnośnie do danej oferty hurtowej Prezes UKE zgłaszał przy okazji pierwszej jej weryfikacji. Jeśli praktyka ta zostanie utrzymana, w takiej sytuacji, okres uzgadniania oferty hurtowej jedynie pozornie będzie trwał 3 miesiące. W rzeczywistości bowiem będzie znacznie dłuższy i uzależniony od sposobu podejścia Prezesa UKE do omawianej kwestii. Dodajmy też, iż wedle informacji KIKE, Urząd Komunikacji Elektronicznej nie jest przygotowany do procedowania dużej liczby wniosków w stosunkowo krótkim czasie.

Zaznaczenia przy tym wymaga, że uzgodnienie oferty hurtowego dostępu do sieci KPO/FERC może przysporzyć znaczenie więcej trudności beneficjentom, bowiem wśród nich jest szersze grono przedsiębiorców z sektora MŚP (którzy nie posiadają wyodrębnionych działów zajmujących się omawianymi kwestiami czy też kadry wyspecjalizowanej odnośnie do tej tematyki; jak również mają niewielkie doświadczenie z zakresu świadczenia usług dostępu telekomunikacyjnego), ale też z tej przyczyny, że do chwili obecnej Prezes UKE nie wydał żadnych szczegółowych wytycznych co do tego, jak powinien zostać opracowany cennik dostępu hurtowego. Takie wytyczne obowiązywały zaś w przypadku naborów POPC, gdzie i tak omawiane zagadnienie sprawiało sporo trudności beneficjentom. Jeśli wytyczne zostaną wydane i Prezes UKE wprowadzi w nich obowiązek wykonywania testów Margin Squeeze, opracowanie cennika hurtowego będzie jeszcze bardziej czasochłonne i problematyczne.

KIKE w powyższej wypowiedzi zmierza do tego, że beneficjenci nie powinni ponosić negatywnych konsekwencji finansowych związanych z tym, że proces uzgodnienia oferty hurtowej będzie się przedłużał, bowiem nie będą mieli mechanizmów do tego, aby wpłynąć na sposób postępowania Prezesa UKE (do tego postępowania nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego ani żadnych innych przepisów proceduralnych, nie ma zagwarantowanej drogi odwoławczej, możliwości wniesienia ponaglenia itp.). Niewątpliwie zaś takie konsekwencje będą ponosić, w przypadku utrzymania założenia, że posiadanie oferty hurtowej warunkuje akceptację wniosku o płatność. Może to doprowadzić do zaburzenia płynności finansowej u podmiotów, które

zakładały rozliczenia w trybie refundacji i nie zabezpieczyły znacznej poduszki finansowej na potrzeby realizacji projektu. Tacy beneficjenci zakładali bowiem wyłożenie środków własnych na pierwszy etap realizacji projektu i finansowanie kolejnych etapów środkami pozyskanymi z refundacji. Tymczasem, brak uzgodnienia oferty hurtowej uniemożliwia im otrzymanie refundacji. Z kolei w przypadku zaliczek, beneficjenci narażeni są na ryzyko ich zwrotu wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych, jeśli nie uda im się rozliczyć zaliczki w terminie. Dodatkowo, jeśli nowy nabór będzie dopuszczał waloryzację dofinansowania, uzależniając ją od terminowej realizacji projektu, omawiane podmioty mogą zostać – bez swojej winy – pozbawione prawa do waloryzacji.

Zdaniem KIKE, to przede wszystkim beneficjentom będzie zależeć na tym, aby jak najszybciej uruchomić usługi na dotowanych sieciach, w tym zacząć otrzymywać przychody z usług świadczonych z jej wykorzystaniem – co będzie warunkowane posiadaniem oferty hurtowej. Wprowadzenie jednak warunku dot. posiadania oferty hurtowej już na etapie pierwszego wniosku o rozliczenie projektu, stanowi nadmierną presję i niezasadnione obciążenie, co więcej – nie komunikowane wprost do lutego 2024, pomimo iż konkurs ogłoszono w maju 2023. Jeśli pomimo powyższego CPPC obawia się tego, że beneficjenci będą występować o akceptację ofert hurtowych dopiero po zakończeniu okresu realizacji projektu, a przez ten czas usługi nie będą świadczone, wystarczającym było wprowadzenie warunku posiadania uzgodnionej oferty hurtowej do akceptacji wniosku o płatność końcową.

4. Wprowadzenie uproszczonej procedury akceptacji przez Prezesa UKE pierwszej oferty hurtowego dostępu do sieci KPO/FERC.

Z daleko posuniętej ostrożności, na wypadek, gdyby postulat KIKE wyrażony w punkcie 3 nie znalazł się z Państwa uznaniem, KIKE wnosi o to, aby w dokumentacji konkursowej została przewidziana uproszczona procedura akceptacji przez Prezesa UKE pierwszej oferty hurtowego dostępu do sieci KPO/FERC. KIKE zgłosiła propozycję takiej procedury w ramach prac Zespołu doradczego Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej do spraw hurtowych cen usług telekomunikacyjnych w sieci stacjonarnej dla inwestycji dotowanych ze środków unijnych. Jednakże, rekomendacja w tym zakresie (jak i w praktycznie wszelkich innych aspektach) nie została przyjęta przez Zespół. W związku z udziałem CPPC w przedmiotowym Zespole, mają Państwo dostęp do treści proponowanej przez KIKE procedury. W razie potrzeby, KIKE przedstawi Państwu ten dokument.

Nie wchodząc w szczegóły, KIKE proponowała, aby skorzystanie z uproszczonej procedury było uprawnieniem beneficjenta, a całość procesu uzgodnienia miałyby się zmieścić w terminie 30 dni, licząc od dnia złożenia wniosku do Prezesa UKE. Przyjęcie tego rozwiązania wyeliminowałoby ryzyka czy też negatywne konsekwencje, o których mowa w punkcie 3 powyżej.

5. Kwestia dostępności i kosztu tzw. twardego zabezpieczenia.

Wnosimy o odejście od obowiązku przedstawienia dodatkowego zabezpieczenia w postaci gwarancji bankowej na rzecz innych form, potencjalnie łatwiejszych i tańszych do pozyskania (np. poręczenie właścicieli lub pożyczka od osób/podmiotów trzecich).

KIKE nie ma wątpliwości, że gdyby nie ograniczenie w postaci wymogu posiadania gwarancji bankowej dla zaliczek, zainteresowanie konkursami ze strony MŚP byłoby jeszcze większe – posiadamy w tym zakresie szereg relacji ze strony członków Izby.

KIKE jednocześnie rozumie konieczność zabezpieczenia interesów CPPC. Wobec tego, że postuluje się – jak w pkt 1 powyżej – zmniejszenie obszarów, spowoduje to obniżenie kwot dotacji, a przez to zminimalizowanie ryzyka CPPC, z uwagi na zmniejszenie kwot zaliczek. W konsekwencji proponujemy rozważenie całkowitej rezygnacji z gwarancji w sytuacji, gdy zaliczka nie przekracza np. kwoty 500 000 – 1 000 000 zł.

KIKE poddaje pod rozważenie wprowadzenie – jako alternatywnego sposobu zabezpieczenia - poręczenia wspólników/podmiotów trzecich. Poręczenie ogranicza koszty bankowe (co ma istotne znaczenie dla budżetu projektu) i zabezpiecza CPPC w projektach, w których beneficjentem jest spółka celowa (SPV). KIKE podkreśla, że dla obszarów z PA rozproszonymi, często wymagana jest współpraca kilku lokalnych ISP. Każdy ISP – w ramach powołanej SPV - buduje sieć w rejonie obszaru, w którym działa. Powołana SPV z reguły nie ma zdolności do pozyskania gwarancji, natomiast w takim wypadku zabezpieczenie wspólników – z reguły przedsiębiorców telekomunikacyjnych o ugruntowanej pozycji rynkowej oraz osiągających stabilne przychody - zapewnia bezpieczeństwo CPPC w przypadku potrzeby ewentualnej egzekucji zaliczki. Sama sytuacja finansowa wspólników/poręczycieli może być badana w ramach potencjału opisywanego we wniosku o dofinansowanie.

W chwili obecnej, de facto obowiązek przedstawienia niezwykle drogiego i trudno dostępnego na rynku finansowym zabezpieczenia spoczywa na małych i średnich PT, natomiast zwolnieni są z niego duzi gracze. Zwracamy uwagę, iż obecny system zwalniania z obowiązku pozyskiwania gwarancji bankowej na najwyższą transzę zaliczki z uwagi na doświadczenie inwestycyjne, w żadnym stopniu nie przesądza ani o zdolności organizacyjnej przedsiębiorcy do budowy sieci na danym obszarze ani nie daje gwarancji należytej realizacji projektu.

Dodatkowo, postulujemy podjęcie przez CPPC rozmów z dysponentami innych środków publicznych (np. BGK, dysponującym zwracanymi środkami z pożyczek szerokopasmowych, objętych innym reżimem prawnym niż środki UE), celem stworzenia mechanizmów gwarancyjnych tańszych i łatwiej dostępnych, a także przesunięcie części zaoszczędzonych środków do IF, przy jednoczesnym umożliwieniu łączenia pomocy publicznej pochodzenia dotacyjnego i z IF.

6. Zastosowanie katalogu barier inwestycyjnych także dla inwestycji własnych.

KIKE postuluje, by w przypadku utrzymania kryterium inwestycji własnych w nowych naborach, bariery inwestycyjne obowiązywały także dla obejmowania zasięgiem PA z listy dla zadania drugiego. KIKE zwraca uwagę, że skrupulatna analiza listy PA w ramach inwestycji własnych dla poszczególnych obszarów, skłania do przyjęcia wniosku, iż na

listach znalazły się punkty niemożliwe do podłączenia (pustostany, cmentarze, zbiorniki retencyjne działki mające status pasów drogowych itp.). Objęcie zasięgiem takich „absurdalnych” PA, należy przyrównać w skutkach do zobowiązania beneficjenta do spełnienia świadczenia niemożliwego.

Abstrahując od faktu, iż takie PA w ogóle nie powinny się znaleźć na listach PA, przypisanych do poszczególnych obszarów, konsekwencje błędów w wyznaczaniu obszarów, obecny regulamin konkursów przerzuca wyłącznie na beneficjenta.

7. Zastosowanie listy zawierającej dodatkowe PA wyznaczone dla danego obszaru projektowego do zadania 2.

W ocenie KIKE, w szczególności w kontekście tego, że na listach dla zadania 2 znalazły się PA niemożliwe do podłączenia, zasadnym byłoby umożliwienie beneficjentom wymiany PA z zadania 2 na PA z tzw. listy dodatkowej. Aktualnie możliwość ta jest ograniczona tylko do PA z zadania 1. Wprowadzenie takiej możliwości niejako pozwoliłoby na to, aby beneficjenci nie ponosi negatywnych konsekwencji ewentualnych nieprawidłowości, popełnionych na etapie wyznaczania PA do objęcia zasięgiem sieci w ramach naboru.

8. Umożliwienie braku objęcia zasięgiem 100% PA z zadania 1

Sugerujemy także ponowne rozważenie złagodzenia obowiązku objęcia zasięgiem 100% PA dla danego obszaru inwestycyjnego w ramach zadania pierwszego (proponowany próg wynosić może wartość zbliżoną, np. 97%, co jednakże uprościłoby formalności związane z obowiązkiem wykazywania barier inwestycyjnych).

9. Usprawnienie i przyspieszenie procesu uruchomienia projektów.

W kontekście planowanych ewentualnych dalszych naborów zarówno KPO, jak i FERC, należy zwrócić szczególną uwagę na potrzebę usprawnienia procesu uruchamiania środków publicznych. Doświadczenie naboru I celu C.1.1.1 KPO wskazuje, iż pomimo podpisania umów o dofinansowanie w listopadzie 2023 roku, do chwili powstania niniejszego stanowiska, a więc przez niemal 4 miesiące, żaden z beneficjentów nie uzyskał wypłaty jakiegokolwiek transzy dotacji.

OOW oczekiwali tygodniami na przydzielanie opiekunów i dostępów do systemów informatycznych, podpisanie zabezpieczeń, w tym na tak podstawową czynność jak podpisanie weksli in blanco. Szkolenia dla beneficjentów, podczas których przekazano wiele nowych dla nich interpretacji postanowień dokumentów konkursowych, przeprowadzono dopiero na przełomie lutego i marca 2024. W efekcie OOW stracili cenne miesiące, podczas których mogli organizować gwarancje bankowe/ubezpieczeniowe lub też złożyć wnioski o uzgodnienie oferty hurtowej.

Opieszałość w pracach uruchamiających projekty jest szczególnie niezrozumiała w przypadku naboru KPO, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że niektórzy OOW rozpoczęli prace jeszcze w sierpniu 2023 roku, co oznacza, że od ponad 7 miesięcy finansują cele interwencji publicznej z własnych środków.

W tym kontekście nie sposób pominąć także braku uruchomienia SIMBA, do którego dostęp jest niezbędny do uzyskania rozliczenia projektu.

10. Wyraźne uregulowanie w umowie o dofinansowanie obowiązków beneficjenta.

Wszelkie, a tym bardziej istotne, obowiązki beneficjenta, a w szczególności warunki akceptacji wniosku o płatność, powinny być wprost zapisane w umowie o dofinansowanie. Nie sposób pozytywnie ocenić sytuacji, w której dopiero na etapie realizacji projektów CPPC informuje beneficjentów o ich nowych obowiązkach, które *notabene* nie są nawet kwestią wykładni postanowień umowy o dofinansowanie. Źródłem obowiązków beneficjenta, przewidzianych do wykonania na etapie realizacji projektu, nie może być wykładania (a nawet nie bezpośrednia treść) *Instrukcji wypełniania Wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem*, która jest dokumentem regulującym jedynie sposób składania/wypełnienia wniosku o dofinansowanie.

KIKE krytycznie ocenia aktualnie zaistniałą sytuację, w której – pomimo prowadzenia przez CPPC wielokrotnych warsztatów przed uruchomieniem naborów – nie informuje się beneficjentów o istotnym warunku akceptacji wniosku o płatność i warunku tego nie zapisuje się wprost w żadnym z dokumentów konkursowych, a w szczególności w umowie o dofinansowanie bądź w jej załącznikach, a warunek ten wywodzi się w połowie lutego 2024 r., na jednym ze szkoleń dla beneficjentów, w formie wykładni postanowienia *Instrukcji wypełniania Wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem*. Przykładem tego jest chociażby wskazanie przez CPPC tego, że warunkiem akceptacji wniosku o płatność jest posiadanie przez beneficjenta uzgodnionej oferty hurtowej.

11. Wprowadzenie większej przewidywalności naborów oraz przestrzeganie ustalonych w regulaminach terminów.

Apelujemy do strony publicznej o lepsze oraz bardziej transparentne zaplanowanie i komunikowanie swoich planów w zakresie terminów organizacji i rozstrzygnięcia potencjalnych, kolejnych naborów KPO i FERC. Przypominamy, iż pierwszy nabór C.1.1.1 KPO opóźnił się o ok. pół roku, następnie przesuwano termin jego zakończenia, w efekcie czego do chwili obecnej żadnemu beneficjentowi (wedle naszej wiedzy) nie wypłacono środków. Co więcej, nabór był przedłużany bez odpowiedniego wyprzedzenia, o ile nawet nie po zakończeniu konkursu. Podobna sytuacja miała miejsce z działaniem 1.1 FERC, którego konkurs planowany na lipiec uruchomiono ostatecznie w drugiej połowie września 2023. Skutkowało to ciągłą niepewnością oraz potrzebą zmiany planów urlopowych.

Także modyfikowanie dokumentów konkursowych (w tym treści załączników do wniosku) już po uruchomieniu naborów – co miało miejsce w przypadku naborów FERC – w kontekście tego, że o wygranej mógł decydować czas złożenia wniosku, nie powinno mieć miejsca. Dokumentacja konkursowa nie powinna podlegać modyfikacji po uruchomieniu naboru.

Sytuacja ta powoduje trudności z odpowiednim przygotowaniem się (konceptyjnym, finansowym, administracyjnym) operatorów do kolejnych konkursów. Dlatego też postulujemy przemyślane zaplanowanie harmonogramu kolejnych naborów w ścisłej konsultacji z rynkiem, tak aby uniknąć w przyszłości negatywnych doświadczeń z roku 2023.

12. Priorytetowe traktowanie naborów KPO.

Postulat ten jest uzasadniony krótkim terminem realizacji projektów. Dlatego też, w zakresie planowania dalszych naborów, proponujemy skupienie się w pierwszej kolejności na dokończeniu zagospodarowania obszarów KPO, alternatywnie na przesunięciu ich do puli podlegającej interwencji FERC.

Dodatkowo, wnosimy już teraz o podjęcie działań, mających na celu wydłużenie okresu realizacji projektów KPO. Bardzo późne odblokowanie środków z tego programu dla Polski, w połączeniu z przedłużającym się procesem wypłaty pierwszych środków beneficjentom (pomimo podpisania umów jesienią 2023 r.) stawia pod znakiem zapytania możliwość rzetelnej realizacji inwestycji do 30.06.2026 r. Proponujemy zatem, w wariantcie minimalnym wydłużenie projektów do 31.12.2026, który to termin zresztą jest narzucany przez CPPC, jako data obowiązywania gwarancji bankowych dla realizowanych umów.

13. Wyjaśnienie kwestii kwalifikowalności wydatków.

W toku warsztatów dla OOW w lutym-marcu 2024 r. pojawiły się informacje, jakoby istniały rozbieżności w kwalifikowalności wydatków w przypadku finansowania ich z zaliczek lub w postaci refundacji. Przykładowo, rzekomo brak jest możliwości finansowania z zaliczki kosztów budowy sieci, realizowanych własnymi pracownikami beneficjenta, jak również części kosztów zleconych, np. nadzoru budowlanego. Niezbędne jest zatem ostateczne wyjaśnienie czy w ramach konkursów obowiązuje jakikolwiek katalog kosztów kwalifikowanych, pomimo iż od wielu miesięcy OOW informowani byli o jego braku. Niemniej jednak, rozbieżne i późno podawane do wiadomości interpretacje w tym zakresie powodują wzrost niepewności po stronie przedsiębiorców, jak również przenoszą na nich ryzyko związane z wyborem metody realizacji inwestycji.

Dodatkowo, wnosimy także o przywrócenie kwalifikowalności kosztów wykonania przyłącza telekomunikacyjnego ziemnego w ramach metodyki stawek jednostkowych.

14. Stworzenie / stymulowanie mechanizmów współpracy i wymiany informacji z samorządami, celem szybszej likwidacji barier inwestycyjnych na obszarach interwencji.

KIKE zwraca uwagę na konieczność podjęcia przez CPPC działań o charakterze informacyjnym, nakierowanych na likwidację barier inwestycyjnych. Mimo szeregu ułatwień w realizacji telekomunikacyjnych obiektów liniowych, część ośrodków prowadzi postępowania opieszale lub nie uwzględnia preferencji przewidzianych dla inwestorów telekomunikacyjnych. Zdaniem KIKE, zakrojona na szeroką skalę akcja informacyjna, kiero-

wana do jednostek samorządu terytorialnego, Lasów Państwowych, Wód Polskich, zarządców terenów zamkniętych (PKP), na terenie których realizowane będą projekty, przyczyni się do skrócenia procedur administracyjnych.

Powyższe ma szczególne znaczenie dla projektów realizowanych w ramach KPO.

15. Umożliwienie późniejszego rozpoczęcia realizacji projektu niż w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie.

W aktualnych naborach, najpóźniejszą datą, w której beneficjent mógł rozpocząć realizację projektu, był dzień zawarcia umowy. W efekcie, podmioty, które wniosły o dofinansowanie na realizację kilku projektów i we wnioskach przewidziały różne daty rozpoczęcia ich wykonywania, zostały ostatecznie przymuszone do rozpoczęcia wszystkich projektów najpóźniej w dniu 1 lutego 2024 r. W ocenie KIKE, beneficjenci, którzy realizują kilka przedsięwzięć, a w szczególności beneficjenci naboru FERC, który to program może być realizowany do dnia do 31 grudnia 2029 r., powinni mieć możliwość wskazania późniejszej daty rozpoczęcia prac, niż data zawarcia umowy o dofinansowanie – byleby zakończenie realizacji projektu mieściło się w dacie końcowej programu. Takie rozwiązanie umożliwiłoby także mniejszym przedsiębiorcom ubieganie się o dofinansowanie na wykonanie kilku projektów, jak i tym, którzy nie posiadają środków finansowych na równoległą realizację kilku przedsięwzięć.

16. Liczenie okresu na realizację kamieni milowych nie wcześniej niż od dnia zawarcia umowy o dofinansowanie.

Zdaniem KIKE, czas na realizację kamieni milowych powinien być liczony nie wcześniej niż od dnia zawarcia umowy o dofinansowanie. Dopiero bowiem w tym momencie wnioskodawca uzyskuje pewność, że może liczyć na dofinansowanie. Nawet jeśli rozpoczyna realizację projektu wcześniej, to intensyfikuje prace dopiero po zawarciu umowy. Kwestia ta stała się bardzo istotna w aktualnych naborach, gdzie datę uruchomienia naboru i datę zawarcia umowy o dofinansowanie dzielił spory okres czasu – na co wnioskodawca nie miał wpływu. Wnioskodawca, zakładając rozpoczęcie realizacji projektu w dniu następującym po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie, nie przewidywał tego, że wyniki naboru zostaną ogłoszone z tak dużym opóźnieniem, a w konsekwencji, że dzień zawarcia umowy o dofinansowanie będzie na tyle odległy. Znamiennym przy tym pozostaje, że wnioskodawca nie mógł uzyskać zaliczki na realizację projektu przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie – a takowa mogła być mu potrzebna od wykonania kamienia milowego. Realnie, czas na osiągnięcie pierwszego kamienia milowego uległ znacznemu skróceniu.

17. Rozliczenia PA z inwestycji własnych dopiero przy realizacji kamieni milowych.

Ponieważ aktualnie pojawiły się twierdzenia, że beneficjent we wnioskach o płatność ma wykazywać proporcjonalną realizację zadania 1 i zadania 2, KIKE zgłasza postulat o zmianę tej kwestii. Realizacja zadania 2 – z uwagi na jego charakter, a to jest zobowiązanie beneficjenta do wydatkowania określonych środków, a nie do objęcia zasięgiem sieci PA w określonej liczbie – powinna być rozliczana jedynie w terminach realizacji kamieni milowych, a nie w każdym wniosku o płatność, jaki składa beneficjent (chyba, że beneficjent z własnej inicjatywy wskaże w danym wniosku, że już wykonał określoną część zadania 2).

Z poważaniem,

Karol Skupień

Prezes Zarządu

Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej